مقالاتی که در این صفحه منتشر می‌شود، از مهم‌ترین منابع خارجی درباره موضوعات مرتبط با ایران یا دیگر تحولات و رویدادهای مهم جهان گزینش شده است. هدف اصلی از انتشار این مقالات، ارائه مستقیم و بی‌واسطه مهم‌ترین تحلیل‌ها در حوزه‌های راهبردی به تحلیلگران فارسی‌زبان است. کاملا روشن است که تحلیل‌های مندرج در این مقالات موضع روزنامه «وطن امروز» نیست. شاید در بسیاری از موارد «وطن امروز» دیدگاهی اساسا متفاوت داشته باشد و حتی در بقیه صفحات روزنامه به نقد آنها بپردازد.
همچنین بدیهی است در برخی از این مقالات رسانه برای رسیدن به نتایج دلخواه خود و عملیات روانی روی مخاطب هدف، تعمدا اطلاعات غلط و تحلیل‌های جهت‌دار گنجانده است. مطالعه مستمر این مقالات این امکان را به خواننده خواهد داد با ذهنیت‌های راهبردی غرب درباره ایران یا دیگر تحولات مهم جهان آشنا شود.

آیا توافقنامه هسته‌ای به اندازه کافی خوب هست؟

آلیوت کارنستیل: طرف‌های مذاکره‌کننده درباره برنامه هسته‌ای ایران به جمع‌بندی دست یافتند. با این همه، مسأله‌ای که مورد بحث داغ بین سران سیاسی و روشنفکران قرار دارد این است که «آیا این توافق خوبی است؟» پاسخ منطقی به این سؤال سوالی دیگر است: اینکه این توافق در مقایسه با چه توافقی خوب است؟ تقریبا همه کسانی که معتقدند توافقنامه احتمالی توافقنامه خوبی نیست، مبنای مقایسه خود را «توافقنامه‌ای بهتر» می‌دانند. اما این واقعا عملی نیست. همه، توافقنامه‌ای را ترجیح می‌دهند که معتقدند از توافقنامه احتمالی بهتر خواهد بود. اختلافات بر سر این بروز می‌کند که توافقنامه بهتر چگونه توافقنامه‌ای است و آیا امکان دستیابی به آن وجود دارد.
توافقنامه احتمالی توانایی ایران در تولید اورانیوم با پلوتونیوم غنی‌شده در سطح بالا را - که برای ساخت سلاح هسته‌ای لازم است - ۱۰ تا ۱۵ سال محدود خواهد کرد. در نتیجه، زمانی که ایران برای تولید مواد کافی برای ساخت بمب آنم نیاز خواهد داشت، از ۲ تا ۳ ماه در حال حاضر به یک سال یا بیشتر افزایش خواهد یافت. زمان فرار هسته‌ای یک ساله این امکان را برای جهان فراهم خواهد کرد تا دست‌کم یک سال از زمان شناسایی نقض تعهدات ایران تا ساخت نخستین بمب هسته‌ای در این کشور فرصت در اختیار داشته باشد.
افزایش زمان فرار هسته‌ای ایسران از طریق تدابیری همچون کاهش تعداد سانتریفوژهای غنی‌سازی اورانیوم، ممنوعیت تولید اورانیوم غنی‌شده در سطح بالا، کاهش ذخایر اورانیوم کم غنی‌شده، کاهش توانمندی تولید پلوتونیوم، و ممنوعیت جداسازی پلوتونیوم از سوخت مصرف‌شده راکتور هسته‌ای محقق خواهد شد. رسیدن به چنین دوره‌ای برای ایران از مفاد توافقنامه احتمالی نیز از طریق نظارت و بازرسی تاسیسات هسته‌ای اعلام‌شده ایران، دسترسی مدیریت‌شده به سایت‌های مشکوکی که ایران اعلام نکرده است، و تدابیر دیگری که در توافقنامه قید می‌شود، صورت خواهد گرفت. در ازای این صدوخیت‌ها، ایران همزمان با اجرای توافقنامه از کاهش تحریم‌ها برخوردار خواهد شد. اما مسأله‌ای که باید روی آن تمرکز کنیم این است که «این توافقنامه به اندازه کافی خوب هست؟» زیرا ما به ایران اعتماد نداریسم که به یک توافقنامه رسمی را اجرا کند و به آن متعهد باشد. تشریح جزئیات مربوط به محدودیت‌هایی که قرار است علیه ایران اعمال شود و تدابیری که برای راستی‌آزمایی تبعیت این کشور از تعهدات خود اتخاذ خواهد شد، و شناسایی بموقع هرگونه نقض تعهدات ایران، ضروری است. انتخاذ چنین رویکردی بود که منجر به موفقیت آمریکا در مذاکرات کنترل تسلیحاتی با شوروی سابق شد، و این رویکرد این بار نیز باید موجب موفقیت ما شود.
اگر تنها مساله مورد اهمیت برای ما محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران باشد، در آن صورت، امضای توافقنامه از اینکه هیچ توافقنامه‌ای امضا نشود بهتر خواهد بود. از این گذشته، توافقنامه احتمالی موجب افزایش زمان فرار هسته‌ای ایران برای ساخت سلاح هسته‌ای خواهد شد و زمان کافی را برای تدابیر لازم برای راستی‌آزمایی در اختیار ما قرار خواهد داد؛ تدابیری که فرار از تدابیر فعلی براساس آن‌را بی‌تی خواهند بود. توافقنامه‌ای که قرار است امضا شود نقاط ضعفی نیز دارد که از جمله می‌توان به قانونی شدن برنامه غنی‌سازی ایران و کاهش تحریم‌ها اشاره کرد که موجب دسترسی ایران به وجوهی می‌شود که ممکن است برای افزایش توانمندی‌های نظامی این کشور، حمایت (آدعایی) از تروریسم، یا نفوذ ایران در خاورمیانه مورد استفاده قرار گیرد.
ممکن است بین افراد مختلف بر سر نقاط قوت و ضعف توافقنامه اختلاف نظرهایی وجود داشته باشد. اگر مذاکرات منجر به حصول توافق شود و شرایط برای اجرای توافقنامه فراهم شود، در آن زمان می‌توان قضاوت کرد که آیا این توافقنامه به اندازه کافی خوب هست یا خیر. پیش‌بینی من براساس اطلاعات موجود این است که این توافقنامه به اندازه کافی خوب خواهد بود. به این معنا که موجب تقویت امنیت آمریکا و متحدانش خواهد شد.

پاناپزشیا زنگرلە: در حالی که گفت‌وگوهای هسته‌ای ایران به پایان رسید و توافق صورت گرفت، قانونگذاران آمریکا در حال تشدید هشدارهای خود علیه توافق «ضعیف» هسته‌ای با ایران هستند. قانونگذاران آمریکا همچنین در حال تعیین خطوط قرمزی هستند که باعث می‌شود کنگره بتواند بین توافقنامه میان‌المللی مذاکرات کند.
شماری از قانونگذاران پرنفوذ آمریکایی اعلام کردند نمی‌خواهند تا پیش از آنکه تهران، عمل کردن به موافقتنامه را اثبات کند، شاهد لغو هرگونه تحریمی باشند. آنها همچنین اعلام کردند خواستار اعمال یک رژیم راستی‌آزمایی سختگیرانه هستند که در آن، بازرسان قادر خواهند بود در هر زمان و هر مکان، از تاسیسات هسته‌ای ایران بازدید به عمل بیاورند.
این قانونگذاران همچنین از تهران می‌خواهند ابعاد نظامی گذشته برنامه هسته‌ای خود را آشکار کند. بویژه پس از آنکه «جان کری» وزیر خارجه آمریکا، موضع آمریکا را در این باره علی‌رغم تلطیف و اعلام کرد ایران درباره این موضوع تحت فشار قرار نخواهد گرفت.
سناتور «باب کورکر» رئیس‌جمهوری‌خواه کمیته روابط خارجی سنای آمریکا در سخنرانی خود در این کمیته گفت: «من درباره جهت توافق و خطوط قرمز بالقوه‌ای که ممکن است از آن عبور شود، هر لحظه نگران می‌شوم».
کورکسر پیش‌تر لایحه‌ای را تنظیم کرد که براساس آن، کنگره آمریکا این حق را پیدا می‌کند تا هرگونه توافق نهایی با ایران را که در نتیجه گفت‌وگوها میان ۶ کشور و ایران حاصل شد، تایید یا رد کند.
این گفت‌وگوها به ۳ سال فرآیند مذاکره میان دو طرف پایان داد. هدف از این مذاکرات، محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران و در ازای آن کاهش تحریم‌های اعمال‌شده علیه این کشور بود.
یاراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا این لایحه را امضا و آن را به قانون تبدیل کرد. این اقدام اوباما پس از آن انجام شد که کاخ‌سفید نتوانست دعوت‌کرده‌ها را درباره نوشتن به این درخواست جمهوری‌خواهان ترغیب کند.
با به‌دست آمدن توافق، قانونگذاران آمریکا تحت فشار مضاعفی قرار گرفته‌اند تا از اقدام‌های حمایت نکنند که براساس آن، تهران مجال عملکرد بیشتری پیدا خواهد کرد.
لابی اسرائیل و پرنفوذ «ایپک» به سنگینی در کنگره آمریکا تلاش کرده است نگرانی‌های خود را در این باره ابراز کند که پذیرش هرگونه توافق با ایران از سوی کنگره، «بسیار غلط» است. «جی استریت» که از لابی‌های میانه‌رو حامی اسرائیل است نیز پویش جداگانه‌ای را در پیش گرفته است و در آن تلاش می‌کند اشتباه بودن ادعاهای مطرح‌شده توسط مخالفان یک توافق را ثابت کند.
برخی دیگر از گروه‌ها از جمله «متحد علیه ایران هسته‌ای» و «بتکار عمل امنیتی آمریکا» که توسط ۳ سناتور پیشین آمریکایی ایجاد شده‌اند نیز، در حال صرف میلیون‌ها دلار بودجه برای تبلیغ و ترغیب قانونگذاران آمریکا به اتخاذ رویکردی سختگیرانه علیه این توافق هستند.
«جان مک‌کین» سناتور جمهوری‌خواه آمریکا در این باره گفت: «دیبنی شدیدی درباره این توافق وجود دارد. برخی از دموکرات‌ها از جوامع شدیدا حامی اسرائیل، درباره این توافق با مشکلات بسیاری روبه‌رو خواهند شد».
اوباما به احتمال زیاد هرگونه قطعنامه کنگره مبنی بر مخالفت با این توافق را وتو خواهد کرد. چنین قطعنامه‌ای نیازمند ۶۰ رای در سنا همچنین تصویب اکثریت مجلس نمایندگان آمریکاست.
مخالفان توافق به منظور جلب دوسوم اکثریت در مجلس نمایندگان و کنگره برای مقابله با وتوی رئیس جمهور، نیازمند حمایت دست‌کم ۱۳ دموکرات در سنا و دست‌کم ۲۴ دموکرات در مجلس نمایندگان هستند. در صورتی که همه جمهوری‌خواهان کنگره از این موضوع حمایت نکنند، این رقم افزایش خواهد یافت.
بنا به گفته قانونگذاران دموکرت و جمهوری‌خواه، وقوع چنین شرایطی غیر محتمل به نظر می‌رسد اما وجود نقاط ضعف چشمگیر در توافق نهایی باعث افزایش احتمال وقوع این شرایط خواهد شد. درخواست‌های کنگره برای یک موافقتنامه که هیچ نقطه ضعفی در آن وجود نداشته باشد، باعث شد مذاکره‌کنندگان آمریکایی تحت فشار مضاعفی قرار بگیرند تا به ایران، مجال بیشتری ندهند.
«تیم کین» (Tim Kaine) سناتور دموکرات ایالت ویرجینیا در این باره گفت از نظر وی، مثلا اگر ایران از صدور مجوز بازدید از پایگاه‌های نظامی خودداری کند، این موافقتنامه یک «شکست» خواهد بود.
وی در این باره گفت: «۲۰ موضوع بسیار مهم برای مردم در این باره عبارت است از ماهیت مداخله‌جویانه بازرسی‌ها و میزان جمع بودن آنها. همچنین زمان‌بندی کاهش تحریم‌ها».
مقامات ارشد کشورهای غربی اعلام کرده‌اند بازرسی اماکن نظامی و دسترسی به دانشمندان ایران، برای تضمین اینکه آیا ایران در حال پیگیری برنامه تسلیحات هسته‌ای است یا نه، ضروری خواهد بود.
«قانون بررسی هسته‌ای ایران در سال ۲۰۱۵» که توسط کورکر معرفی شد، در سنای آمریکا با ۹۸ رای موافق و یک رای مخالف و در مجلس نمایندگان با ۴۰۰ رای موافق و ۲۵ رای مخالف به تصویب رسید.
دولت اوباما باید موافقتنامه هسته‌ای نهایی با ایران را به کنگره ارائه دهد. از این زمان به بعد، مهلت ۳۰ روزه بررسی این موافقتنامه توسط سنا و مجلس نمایندگان آغاز خواهد شد. کنگره سپس با قطعنامه‌ای رد و تصویب یا رد این موافقتنامه صادر خواهد کرد یا کلا دربراه آن رای‌گیری نخواهد کرد.
این اقدام، مانع از این می‌شود که دولت اوباما هرگونه تحریم تصویب‌شده توسط کنگره علیه ایران را در مدت زمان بررسی این موافقتنامه توسط کنگره، لغو کند. به علاوه در صورتی که کنگره قطعنامه‌ای در رد این موافقتنامه صادر کند و اوباما نیز این قطعنامه را وتو کند، ۲۲ روز دیگر به این مدت زمان افزوده خواهد شد.
در صورتی که قطعنامه مخالفت کنگره بتواند بر وتوی رئیس‌جمهور نیز غلبه کند، آنگاه اوباما قادر نخواهد بود تحریم‌های اعمال‌شده توسط کنگره را لغو کند. از آنجا که اینگونه تحریم‌ها، بخش عمده تحریم‌های آمریکا علیه ایران را تشکیل می‌دهد، این موضوع می‌تواند به فلج شدن هرگونه توافق هسته‌ای بینجامد.
در صورتی که کنگره آمریکا، موافقتنامه را تا ۷ سپتامبر دریافت کند، مدت زمان بازنگری آن به ۶۰ روز افزایش پیدا خواهد کرد. در صورتی که هیچ توافقی تا تاریخ ۷ سپتامبر حاصل نشود، قانونگذاران آمریکا تلاش خواهند کرد تحریم‌های مضاعفی علیه ایران تصویب کنند.
چندین قانونگذار دموکرت آمریکا در این باره اعلام کردند اطمینان دارند در صورتی که موافقتنامه تا حد زیادی شبیه به چارچوب توافق اعلام شده در ماه آوریل باشد، اکثریت حزب دموکرات با تصویب چنین موافقتنامه‌ای مشکل نخواهند داشت.
اما آنها همچنین اعلام کردند پذیرش هرگونه توافق، بسرای اکثر جمهوری‌خواهان دشوار خواهد بود. «کریس مورفی» سناتور دموکرات آمریکا در این باره گفت: «اکثریت جمهوری‌خواهان به هر آنچه امضای رئیس‌جمهور اوباما را داشته باشد، رای منفی خواهند داد».

روبترز

قانونگذاران آمریکا با توافق هسته‌ای مخالفند

توافق، نهایی می‌شود؟

پس از بیش از ۲۰ ماه مذاکره آمریکا و ۵ قدرت دیگر جهان با تهران بر سر برنامه هسته‌ای ایران، ۵+۱ با این کشور به توافق دست یافت. با دستیابی به این توافق تاریخی، از انعطاف‌پذیری مخالفان امضای هرگونه توافق در واشنگتن نیز کاسته شد. تردید و بدبینی در میان جمهوری‌خواهان کنگره که مقامات دولت اوباما را در جریان جزئیات توافق قرار می‌دهند، افزایش یافته است. اتحاد موانع متزلزل و با برخی موانع خصمانه نسبت به توافق قابل پیش‌بینی بود.
حتی زمانی که مقامات خسته از مذاکرات هسته‌ای در ۱۴ ژوئیه ۲۰۱۵ روز پیش، از دستیابی به چارچوب توافق در لوزان خبر دادند.
«کلسی داونپورت» (Kelsey Davenport) کارشناس منع اشاعه در انجمن کنترل تسلیحات گفت: پیشرفت بزرگی حاصل شد زمانی که به موضوعات بسیار دشواری که حل شده‌اند بنگریم متوجه می‌شویم بقیه موضوعات هم قابل حل شدن هستند. بررسی جزئیات به شیوه‌ای رضایت‌بخش بسیار اهمیت دارد. چار کری به انتقادهایی که از وی می‌شود مبنی بر اینکه به اندازه کافی جدیت نداشته است یا اینکه ایرانیان به اندازه کافی خواهان سازش نیستند، پی توجه بوده است. وی تاکید کرد آنچه اهمیت دارد این است که بر سر چه موضوعی توافق حاصل شده است. جان کری گفت آنچه ایران در گذشته انجام داده است موضوع اصلی نیست اما مقامات آمریکایی می‌گویند هرگونه توافقی باید اجازه دسترسی کامل را به بازرسان آژانس بدهد تا پاسخ پرسش‌های موجود در باره ابعاد نظامی احتمالی تحقیقات ایران را در گذشته بیابند.

واشنگتن‌پست

افشاگری‌های ویکی‌لیکس «دیپلماسی دسته‌چکی» عربستان را آشکار کرد

وسام عی روز و یان تیمبرلیک: انتشار ده‌ها هزار سند و یادداشت دیپلماتیک محرمانه مربوط به عربستان سعودی، دیپلماسی دسته‌چکی ریاض را برملا کرد. با این وجود مقامات رژیم عربستان تلاش می‌کنند اسناد و نامه‌های افشاشده را کم‌اهمیت بشمارند و لطمات ناشی از آن بر وجیه کشورشان را تاجیز قلمداد کنند.
اسناد و پیام‌های محرمانه افشاشده مربوط به عربستان سعودی توسط پایگاه اینترنتی ویکی‌لیکس که در عین حال به زعم کارشناسان محتوای آنها دور از انتظار هم نیست، عمدتا نشان‌دهنده این واقعیت است که عربستان که از کشورهای ثروتمند نفتخیز خلیج‌فارس محسوب می‌شود، غالب اوقات برای جلب حمایت رسانه‌های برزگ جهان عرب و شخصیت‌های سیاسی خاورمیانه به دلارهای نفتی متوسل شده است.
پایگاه اینترنتی ویکی‌لیکس که تاکید کرده است حدود نیم میلیون سند محرمانه در اختیار دارد، اشنتر ۲۰ هزار سند در دسترس خود را آغاز کرده است که بخشی از آنها به ارتباطات میان سفارتخانه‌ها، تبادل نامه‌های الکترونیکی میان دیپلمات‌ها و مقامات دیپلماتی تهیه‌شده است. نخستین نسخه دیگر نهادها و ارگان‌های رسمی عربستان سعودی مربوط می‌شود. این افشاگری‌ها که کاربران اینترنت نیز در مقیاس وسیعی میان خود رد و بدل کرده‌اند، در حالی صورت گرفته است که عربستان سعودی از اواخر مارس گذشته در رأس یک ائتلاف نظامی مرکب از چند کشور عرب، عملیاتی نظامی را ضد انصارالله یمن آغاز کرده است و به علت کارنامه ضعیف خود در رعایت حقوق بشر نیز با انتقادات فزاینده برخی کشورها، سازمان‌ها و گروه‌های حامی حقوق بشر روبه‌رو است.
یک مسئول عربستان سعودی که خواست نامش فاش نشود به خبرگزاری فرانسه اعلام کرد افشای اسناد و یادداشت‌های دیپلماتیک مربوط به عربستان، رهبران ریاض را زیاد آشفته نکرده است. این مسئول عربستانی در عین حال اذعان کرد این افشاگری‌ها می‌تواند برخی از سخت‌ترین همپیمانان سعودی را که نامشان در یادداشت‌های افشاشده ذکر شده است، دچار دردسر کند.
با این حال شخصیت‌هایی که از نظر آنها مظنون به شمار می‌روند، از حمایت‌ها و عنایات شاهزادگان سعودی بهره‌مند شوند.
«عبدالوهاب بدرخان»، تحلیلگر عربستانی که در لندن مستقر است، می‌گوید اسناد و یادداشت‌های محرمانه‌ای که تا این مرحله منتشر شده‌اند، افشاکننده اسرار دولتی نیست و صرفا امور و وقایعی را که در عرصه سیاست و دیپلماسی رخ می‌دهد، آشکار می‌کند. این افشاگری‌ها نشان می‌دهد عربستان سعودی به برخی احزاب و گروه‌های سیاسی لبنان و برخی رسانه‌های بزرگ جهان عرب کمک‌های مالی قابل توجهی کرده است تا بتواند نفوذ دیپلماتیک خود را گسترش دهد.
اسناد افشاشده حاکی از آن است که شبکه تلویزیونی المنار(MTV) لبنان که از طرفداران و اعضای جناح ۱۴ مارس (مخالف جنبش شیعی حزب‌الله لبنان) و همچنین بشار اسد رئیس‌جمهور سوریه) محسوب می‌شود، ۳ میلیون دلار حمایت مالی از عربستان سعودی دریافت کرده است تا در ازای آن از مواضع عربستان سعودی حمایت کند.
اسناد افشاشده توسط ویکی‌لیکس نشان می‌دهد روزنامه‌نگاران، سیاستمداران و دیگر شخصیت‌ها از جناح‌های مختلف بویسژه در لبنان حمایت‌های مالی از عربستان سعودی مطالبه کرده و پاسخ پاسی نیز به این تقاضاها به میزان وفاداری در خواست کنندگان کمک‌های مالی به رژیم عربستان بستگی داشته است.
طبق اسناد افشاشده توسط ویکی‌لیکس که بخش‌هایی از آن را روزنامه لبنانی الاخبار، نزدیک به جنبش حزب‌الله لبنان، منتشر کرده است، مقامات عربستان سعودی حتی برای صدور روادید و ارسال دعوتنامه برای روزنامه‌نگاران و سیاستمداران نیز همین اصل را ملاک قرار داده و کاملا گزینشی عمل کرده‌اند تا مبادا شخصیت‌هایی که از نظر آنها مظنون به شمار می‌روند، از حمایت‌ها و عنایات شاهزادگان سعودی بهره‌مند شوند.

یاتوریشیا زنگرله: پرنفوذ

اوباما در قبال ایران در موقعیت استیصال قرار گرفته است

«باراک اوباما» رئیس‌جمهور آمریکا در قبال ایران در موقعیت استیصال قرار گرفته و مقامات ایرانی بخوبی از این مسأله آگاهند. اگر «باراک اوباما» رئیس‌جمهور آمریکا در تلاش برای دفاع از توافق هسته‌ای درخواست کرده‌اند. همچنین آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر عالی ایران توقف طولانی‌مدت برنامه تحقیق و توسعه هسته‌ای این کشور را رد کرد. رهبر ایران به خوبی می‌داند اوباما در شرایط استیصال قرار گرفته است بنابراین بیشتر از دولت ایران به این مسأله واقف است. تازه‌ترین نشانه از این استیصال، تلاش وزارت خارجه آمریکا برای تاخیر در انتشار گزارشی درباره سابقه حقوق بشر ایران بود اما این گزارش تنها به این دلیل منتشر شد که تجهیزات پیشرفته راه تهران در ازای یک توافق هسته‌ای پیشنهاد کرده‌اند. این نتیجه‌گیری قابل پیش‌بینی از یک روند مذاکره است که در آن یک طرف- ظاهرا طرف قوی‌تر- اشتیاقش را به توافق برای همه روشن کند. اوباما به جای مخفی‌کاری و استفاده از تهدید یا حتی افزایش تحریم برای کشاندن ایران به پای میز مذاکره، با تسهیلات و تخفیفاتی بدون هیچ پیش‌شرط جدی چانه‌زنی را آغاز کرده است. این الگویی از فرایند مذاکره طرف آمریکایی است. وقتی گفت‌وگوها پایان یابد وزارت خارجه آمریکا به‌خوبی فنون همتای پیروز ایرانی‌شان را بررسی و مطالعه خواهند کرد. چرا که ایرانی‌ها پیش‌تر این نبرد را برده‌اند. توافق حاصل بشود یا نشود، آنها به شکلی موفقیت‌آمیز از استیصال اوباما برای احیای موقت اقتصاد ایران استفاده کرده‌اند.

پایگاه اینترنتی واشنگتن آزامینر

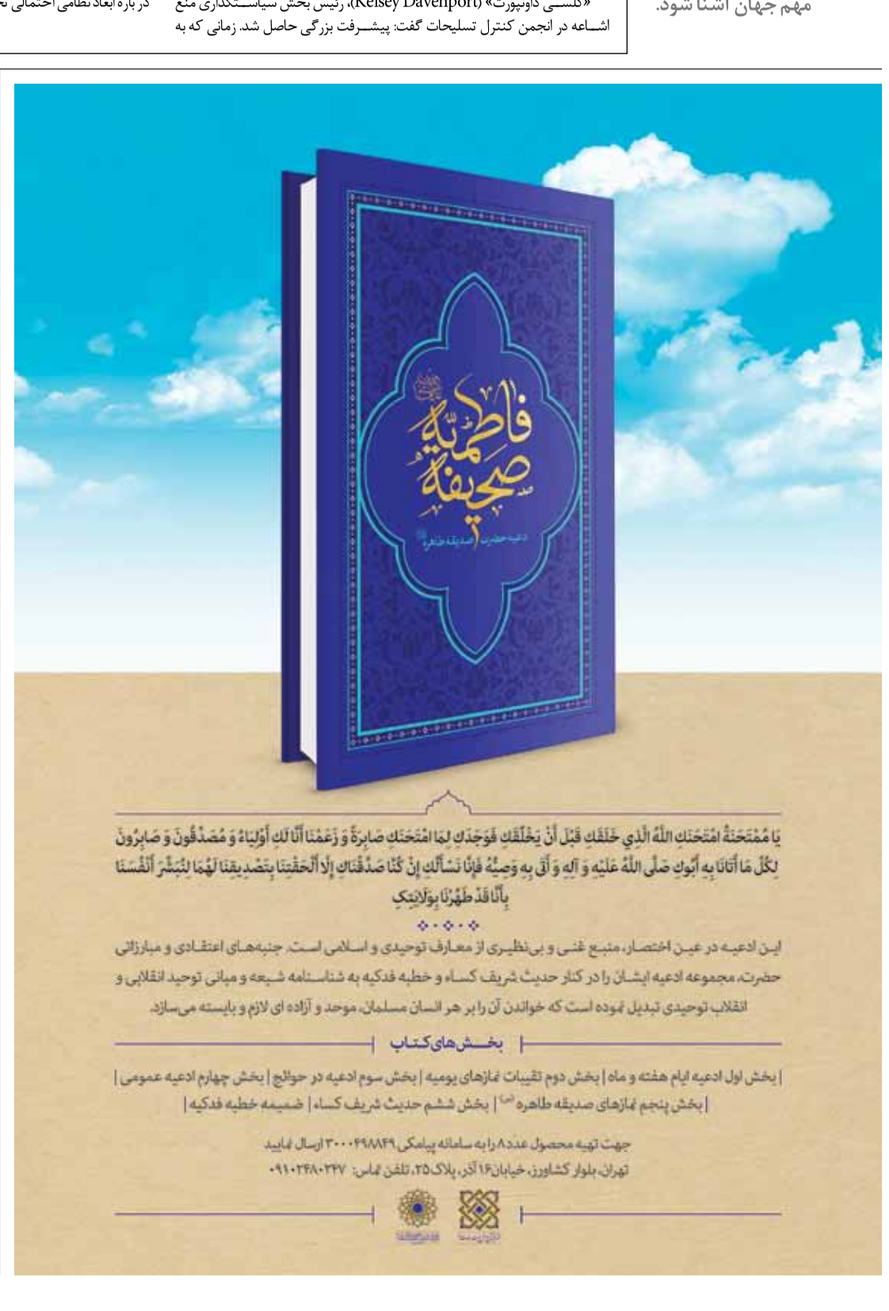

در مذمت «ارزیابی شتاب‌زده»

ادامه از صفحه اول

توافق ایده‌آل روبه رو نباشیم اما دلیل نمی‌شود آن را به خاطر ایده‌آل نبودن «ذلیلانه» تفسیر کنیم. مردم به تیم اعتماد رهبر حکیم انقلاب به تیم مذاکره‌کننده به این تیم اعتماد دارند، اگرچه نباید این اعتماد مجوزی برای سکوت و دستمایه‌ای برای «عدم انتقاد» شود.
طبیعی است که حتی با فرض بعید رفع مساله هسته‌ای، چالش سیاست خارجی دولت به قوت خود باقی است که با اشکالات جدی مواجه است؛ نمونه بارز آن، مساله توطئه کاهش قیمت نفت توسط عربستان و آمریکاست. این اتفاق چه زمانی رخ داد؟ در حالی که ظریف و کری در حال پیاده‌روی بودند و وزارت امور خارجه رویکردی با خشوع نسبت به عربستان در پیش گرفته بود. ذکر باقی مثال‌ها بماند.
برخی، موضوع ارتباط با آمریکا با بازگشایی سفارت این کشور در تهران را مطرح کرده‌اند و دنبال گرفتن ماهی خود از مذاکرات هستند. ذکر این نکته قابل اهمیت است که رهبری در دیدار اخیر با دانشجویان، آمریکا را مصداق اتم‌اسکبار معرفی کردند و به دانشجویان گفتند: خودتان را برای ادامه مبارزه با استکبار آماده کنید.
«دلواپسی» واژه‌ای که از آغازین روزهای مذاکرات دستمایه‌ای برای تشنیدن انتقادات فنی قرار گرفت، حالا و در پایان مذاکرات اهمیت خود را به خوبی نشان می‌دهد. اگرچه این تعبیر را که برخی منتقدان بر روی خودشان گذاشتند را، از همان اول نمی‌پسندیدیم اما اهمیت و تاثیرگذاری این جریان حالا معلوم می‌شود. این گروه که با انتشار گزارهرنگ ایرانی عمومیت یافته و مردم زیادی آن را تشکیل دادند، جریان «توافق به هر قیمتی» را زیر سوال بردند و نگذاشتند «توافق بد» اتفاق بیفتد. در واقع جمع‌بندی فعلی مذاکرات در صورت عزتمندانه بودن، نتیجه پافشاری این گروه در انتقاد از توافق بد است.
و اما تاثیر این مذاکرات بر معیشت مردم تا چند ماه دیگر دیده خواهد شد. نیلی، مشاور اقتصادی رئیس‌جمهور گفته است بعد از توافق معجزه نخواهد شد. سعید لیلاز، اقتصاددان اصلاح‌طلب هم اساسا تاثیر تحریم‌ها بر اقتصاد را زیر سوال برده و گفته: اقتصاد ایران تحریم‌پذیر نیست. در واقع اصلا مشکلات اقتصادی فعلی ربط زیادی به تحریم‌ها نداشت که بخواهد بعدش اتفاق خاصی بیفتد.
حـالا اما تنها فایده اخبار وین این بود که در سـایه آن ۱۸ قلم کالا چنـد درصدی گران شـود. مذاکرات هسته‌ای کمک بسـیاری کرد تا از شدت و ضرب اخبار افزایش قیمت کالاها بکاهد و این خبر را در اولویت چندم قرار دهد. اما بعد و مهم‌تر از همه اینها مساله اجرای توافق و «دیه» آمریکایی است که ممکن است امیدواری‌ها برای نتایج مثبت توافق را کمرنگ کند.

دوران سعدآباد گذشته است

یادداشت امروز **ادامه از صفحه اول**

این اختلاف و لحن طرفین از آن جهت مهم و قابل تامل بود که ۲ سـال پس از آغاز مذاکرات و در مراحل انتهایی ایجاد شـد و قاعدتا نمی‌توانست مربوط به مسائل ابتدایی باشد. با این حال اما از بعدازظهر جمعه فضای مذاکرات آرام آرام به مسیر قبل بازگشـت و در نهایت منجر به جمع‌بندی برجام شـد! به‌رغم طرح سوال در رسـانه‌ها، اما تاکنون هیچ توضیحی درباره اینکه محتوای اختلاف پیش آمده چه بود، ارائه نشده است! به عبارتی هنوز مشخص نیست در چه مسـائلی موضع آمریکا تغییر کرد و اکنون که جمع‌بندی برجام به پایان رسـیده آیا آمریکا مجددا به موضع گذشـته بازگشته یا نظرات خود را اعمال کرده است؟ بنابراین خبر جمع‌بندی برجام، در انتهای یک فرایند ثابت و مشخص اعلام نشده است!
از سـوی دیگر آیا رفتـار دولت پـس از توافق زنو، بیانیه لوزان و نیز انشـای برجام توانسـته است موجب جلب اعتماد عمومی شـود؟! متاسفانه در همین فقره اخیـر، تهدید منتقدان جمع‌بندی برجام توسـط آقای رئیس‌جمهور، اساسـا تناسبی با شرایط کشور پیروز در یک منازعه خارجی ندارد! به هر حال سابقه رفتارهایی که پس از زنو و لوزان شد و نیز تهدید منتقدان و توصیه به سکوت، اندوخته گرانبهایی برای افکار عمومی و بویژه جامعه انقلابی ایجاد کرده اسـت تا دربـاره واکنش به متن برجام، محتاطانه و واقع‌بینانـه اقدام کنند. افکار عمومی اکنون پس از قریب به ۲ سال مذاکره، یک نگاه و درک واقع‌بینانه از تحولات به‌دست آورده‌اند و ترجیح می‌دهنـد خارج از گود رقابت‌های جناحی، مذاکرات را در آزمون عمل بسـنجند. اقدام عاقلانه هم همین اسـت. حتی اگـر متن برجام قابل قبول هم باشـد -که هنوز قضاوت درباره آن زودهنگام اسـت- آنچه مهم اسـت؛ اجـرای این متن و تعهدات آن اسـت. آنچه روی کاغذ اسـت باید در صحنه عمل مشاهده شـود. اگر وعده‌ای به مردم داده شده اسـت، محل تحقق آن وعده، نه روی کاغذ بلکه درون جیب‌ها و روی سـفره‌های مردم اسـت. آقایان این را به خاطر داشته باشند که قطعا تسامح روا داشته شده نسبت به نحوه اجرای تعهدات در توافق زنو، اینجا یعنی در توافق برجام جایی نخواهد داشت. اگر در زنـو با توجیهاتی نظیر اینکه این توافق یک توافق اولیه اسـت؛ نقض عهد طرف آمریکایی تخفیف داده می‌شد اما اکنون زمان اجرای جزء به جزء، تعهدات است. قطعا و بدون تردید کوچک‌ترین نقض عهدی از سوی طرف مقابل، به معنای فسـخ این توافق بین‌المللی اسـت! تسـامح اینجا دیگر معنایی نخواهد داشت.

خبرگزاری فرانسه